

URADNI LIST

VOJNE UPRAVE JA JUGOSLOVANSKE CONE NA STO
IN ISTRSKEGA OKROŽNEGA LJUDSKEGA ODBORA

Leto IV.

Koper, 27. februarja 1950

Štev. 4

VSEBINA

ODLOK ISTRSKEGA OKROŽNEGA LJUDSKEGA ODBORA

26. Odlok o volitvah odbornikov okrajnih ljudskih odborov

26

Na podlagi ukaza komandanta odreda JA z dne 16. septembra 1947 v zvezi z odlokom Poverjenišva PNOO za Slovensko Primorje in Oblastnega NO za Istro z dne 20. februarja 1947 izdaja Istrski okrožni ljudski odbor

O D L O K

O VOLITVAH ODBORNIKOV OKRAJNIH LJUDSKIH ODBOROV

I. SPLOSNE DOLOČBE

1. člen

Volitve odbornikov v okrajne ljudske odbore v Istrskem okrožju (Jugoslovanski cona STO) se vrše po določbah tega odloka po splošni, enaki in neposredni volivni pravici s tajnim glasovanjem, po načelu sorazmernega predstavnštva.

2. člen

Okrajni ljudski odbori se volijo za dobo treh let.

V primeru, da se okrajni ljudski odbor predčasno razpusti, se vrše izredne volitve.

V primeru prenehanja mandata posameznih odbornikov se vrše nadomestne volitve, to pa samo, če odbornik, čigar mandat je prenehal, nima namestnika ali če njegov namestnik nima več pogojev za odbornika.

Kadar se mandat novoizvoljenega odbornika in mandat njegovega namestnika ne verificirata, se vrše ponovne volitve.

Odbornikom, izvoljenim pri nadomestnih ali ponovnih volitvah, traja njihova poslovna doba do takrat, ko poteče poslovna doba njihovega ljudskemu odboru.

Nadomestnih in ponovnih volitev ni glede dopolnilnih mandatov; če dopolnilni mandat ljudskega odbornika preneha zaradi smrti ali iz drugega razloga, ali če se ne verificira, stopi na mesto takega ljudskega odbornika kandidat, ki je na isti okrajni kandidadni listi dosegel za njim najvišje število glasov, a ni bil niti izvoljen (61. člen, 2. odstavek).

3. člen

Fravico voliti in biti voljen ima vsaka oseba, pristojna v Istrsko okrožje, ki je vpisana v volivnem imeniku kraja ali mesta v območju okraja, za katerega so volitve.

4. člen

Istrski okrožni ljudski odbor lahko razpiše splošne volitve v okrajna ljudska odbora ne glede na to, ali je njihova poslovna doba pretekla.

5. člen

Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora razpiše volitve:

1. v okrajni ljudski odbor, ki ga je razpustil Istrski okrožni ljudski odbor;
2. v okrajni ljudski odbor, ki je sklenil svoj razpust oziroma je odstopil.

6. člen

Okrajni izvršilni odbor razpiše volitve v sledečih primerih:

1. volitve svojega ljudskega odbora, ki mu je potekla poslovna doba;
2. volitve posameznih odbornikov svojega ljudskega odbora namesto odbornikov, ki so bili odpoklicani z namestniki vred;
3. volitve posameznih odbornikov svojega ljudskega odbora v primeru drugačnega prenehanja mandata razen v primeru 6. odstavka 2. člena.

O razpisu volitev mora okrajni izvršilni odbor obvestiti Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora.

7. člen

V primerih, ko preneha mandat zaradi poteka poslovne dobe, se morajo razpisati volitve najkasneje tri tedne pred potekom in izvesti najkasneje mesec dni po preteku poslovne dobe.

Če se okrajni ljudski odbor razpusti, razpiše Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora takoj volitve novega okrajnega ljudskega odbora; te volitve morajo biti najpozneje tri mesece po razpustitvi okrajnega ljudskega odbora.

V drugih primerih se morajo razpisati volitve takoj in izvesti najkasneje v sedmih tednih.

Razpis volitev se mora objaviti najkasneje šest tednov pred dnevom volitev.

8. člen

Dan volitev se odloči v razpisu volitev ali naknadno. Volitve okrajnih ljudskih odborov se vrše v nedeljo.

9. člen

Glasovanje pri volitvah je svobodno. Nihče, niti organ ljudske oblasti ne sme v nobenem primeru klicati volivca na odgovornost zaradi glasovanja pri volitvah in tudi ne sme od volivca zahtevati, naj pove, za koga je glasoval, ali zakaj ni glasoval.

10. člen

Število odbornikov okrajnega ljudskega odbora, katere volijo posamezne osnovne upravno-teritorialne enote, določi glavna volivna komisija v sorazmerju s celokupnim številom prebivalcev, po rezultatih zadnjega uradnega popisa prebivalstva, in sicer tako, da volijo kraji, ki imajo do 400 prebivalcev, ene-

ga odbornika, kraji, ki imajo od 400 do 800 prebivalcev, dva odbornika, kraji, ki imajo od 800 do 1200 prebivalcev tri odbornike in tako sorazmerno dalje.

II. VOLIVNE ENOTE

11. člen

Odborniki okrajnih ljudskih odborov se volijo po volivnih enotah tako, da se ozemlje osnovnih upravno-teritorialnih enot razdeli na volivne enote in volijo volivci vsake volivne enote praviloma po enega odbornika.

Volivne enote so lahko tudi večje, tako da se v njih voli po več odbornikov, če to narekuje značaj kraja ali mesta.

12. člen

Obseg in razmejitve volivnih enot, kakor tudi v katerih krajih in mestih se voli v posameznih volivnih enotah po več odbornikov, določi okrajna volivna komisija po navodilu izvršilnega odbora pristojnega okrajnega ljudskega odbora tako, da volivne enote po možnosti ustrezajo zaključenim naseljem ter gospodarskim, prometnim in drugim krajevnim prilikam.

Svojo odločbo mora objaviti na krajevno običajen način najkasneje 10 dni po razpisu volitev v vseh krajih in mestih svojega območja.

III. VOLIVNE KOMISIJE

13. člen

Volitve odbornikov okrajnih ljudskih odborov vodijo volivne komisije, ki so stalne in imajo naloge, ki jih določa ta odlok. V svojem delu so neodvisne od vseh drugih organov oblasti in so pri svojem delu podrejene samo zakonitim predpisom. Ljudski odbori jih morajo podpirati pri njihovem delu.

Te komisije so glavna volivna komisija v Kopru in okrajni volivni komisiji v Kopru in v Bujah.

14. člen

Glavno volivno komisijo sestavljajo predsednik, ki mora biti sodnik Višjega ljudskega sodišča, tajnik in trije člani. Vsi morajo imeti namestnike. Imenuje jih Izvršilni odbor Istrskega okrajnega ljudskega odbora v petih dneh po objavi razpisa volitev. Imenovanje se objavi na običajen način.

Glavna volivna komisija opravlja naslednje posle:

1. tehnično pripravlja volitve;
2. imenuje in razrešuje predsednika, tajnika, člane in namestnike okrajnih volivnih komisij;
3. nadzoruje delo okrajnih volivnih komisij, jim pomaga ter jim daje potrebna navodila;
4. odloča o pritožbah zoper odločbe okrajnih volivnih komisij;
5. opravlja druge posle po predpisih tega odloka.

15. člen

Okrajno volivno komisijo sestavljajo: predsednik, ki mora biti sodnik okrožnega ljudskega sodišča ali okrajnega ljudskega sodišča na sedežu okrajne volivne komisije, tajnik in trije člani. Vsi morajo imeti namestnike. Imenuje jih glavna komisija na predlog okrajnega izvršilnega odbora v sedmih dneh po objavi razpisa volitev. Imenovanje se objavi na krajevno običajen način.

Okrajna volivna komisija opravlja naslednje posle:

1. tehnično pripravlja volitve;
2. odloča o potrditvi kandidatnih list;
3. določa volišča;
4. imenuje volivne odbore;
5. ugotavlja in razgláša volivne rezultate;
6. opravlja druge posle po predpisih tega odloka.

16. člen

Volivne komisije odločajo praviloma na sejah, ki so sklepčne, če so navzoči najmanj trije člani ali namestniki, med katerimi mora biti predsednik ali njegov namestnik. Odloča se z

večino glasov navzočih. Pri enakosti glasov odloča glas predsedujočega.

17. člen

Članom in namestnikom volivnih komisij in volivnih odborov preneha funkcija, če kandidirajo za ljudske odbornike ali njihove namestnike.

IV. PREDLAGANJE KANDIDATNIH LIST

18. člen

Odborniki okrajnega ljudskega odbora se volijo na podlagi kandidatur, ki so s potrjeno okrajno kandidatno listo postavljene za posamezne volivne enote.

19. člen

Kandidatne liste lahko predlagajo politične in družbene organizacije, kakor tudi določeno število volivcev.

Okrajne kandidatne liste morajo obsegati kandidature vsaj v četrtini osnovnih upravno-teritorialnih enot dotičnega okraja.

Predlog za potrditev kandidatur okrajne kandidatne liste mora za vsako volivno enoto, za katero se postavijo kandidature, podpisati najmanj 20 volivcev iz osnovne upravno-teritorialne enote, v območju katere se nahaja dotična volivna enota.

Vsak volivec sme podpisati en predlog. Če jih podpiše več, je veljaven samo podpis na predlogu, ki je vložen kot prvi.

Število predlaganih kandidatov v posamezni volivni enoti ne sme biti manjše od števila odbornikov, ki se volijo v dotični volivni enoti (11. člen), lahko pa je večje (vzporedne kandidature).

Če je število predlaganih kandidatov v posamezni volivni enoti večje od števila odbornikov, ki se volijo v njej, mora predlog za potrditev nadaljnih (vzporednih) kandidatur okrajne kandidatne liste podpisati nadaljnjih 20 volivcev iz osnovne upravno-teritorialne enote, v območju katere je dotična volivna enota.

20. člen

Predlog za potrditev kandidatne liste se sestavi takole:

Če predlaga kandidatno listo politična ali družbena organizacija, se v uvodu predloga navede ta organizacija.

Nato sledi:

1. navedba okrajnega ljudskega odbora, za katerega so volitve;

2. naziv volivne enote in navedba krajevnega (mestnega) ljudskega odbora, v območju katerega je volivna enota;

3. priimek in ime, poklic in bivališče kandidatov in namestnikov za dotično volivno enoto ter podpisi volivcev, ki jih predlagajo (19. člen 3. odstavek); podpisi volivcev morajo biti overjeni po okrajnem izvršilnem odboru ali po okrajnem sodišču;

4. priimek in ime, poklic in bivališče vzporednih kandidatov in namestnikov, če se predlagajo, ter podpisi volivcev, ki jih predlagajo (19. člen, 6. odstavek); podpisi volivcev morajo biti overjeni po okrajnem izvršilnem odboru ali po okrajnem ljudskem sodišču.

Podatkom in podpisom pod 2., 3. in 4. točko za eno volivno enoto sledijo podatki in podpisi za nadaljne volivne enote, za katere se predlagajo kandidati in njihovi namestniki.

Končno podpišejo predlog statutarni zastopniki politične ali družbene organizacije, ki predlaga kandidatno listo; če ne predlaga kandidatne liste politična ali družbena organizacija, podpišeta predlog dva izmed volivcev, ki so podpisali predlog za kandidature v posameznih volivnih enotah. Tudi njihovi podpisi morajo biti overjeni po predpisih tega člena.

Za vlagatelja predloga velja organizacija, ki je predlog podpisala oziroma volivca, ki sta ga podpisala po določbi prejšnjega odstavka.

Predlogu je treba priložiti:

a) pismene izjave kandidatov in namestnikov, da sprejmejo kandidature; podpisi morajo biti overjeni po predpisih tega člena;

b) potrdila pristojnih komisij za volivne imenike o tem,

da so kandidati in namestniki vpisani v volivnem imeniku v dotičnem okraju, podpisniki predloga pa v volivnem imeniku kraja, navedenega v tretjem odstavku 19. člena.

21. člen

Ista oseba je lahko kandidat ali namestnik največ v dveh volivnih enotah. Tak kandidat mora imeti v vsaki volivni enoti drugega namestnika.

22. člen

Predlog za potrditev kandidatne liste mora biti predložen okrajni volivni komisiji v dveh izvodih najpozneje tri tedne pred dnevom volitev. Komisija izda osebi, ki predlog prinese, takoj potrdilo o prejemu.

23. člen

Če potrjeni kandidat ali namestnik pred volitvami umre, ali če po potrditvi kandidatne liste izgubi volivno pravico, lahko najmanj tri četrtine podpisnikov prvega predloga predlaga drugega kandidata ali namestnika. Tak predlog mora biti vložen najkasneje 48 ur pred pričetkom volitev. V ostalem veljajo tudi za sestavo in vložitev tega predloga in za odločanje o potrditvi predpisi o vlaganju in potrjevanju kandidatnih list. Okrajna volivna komisija mora upoštevati pri tem nujnost zadeve.

V. POTRDI TEV IN OBJAVA KANDIDATNIH LIST

24. člen

Okrajna volivna komisija mora preizkusiti v treh dneh predlog za potrditev kandidatne liste. Ako najde formalno napako, obvesti o tem vlagatelja predloga in ju pozove, naj v roku, ki jima ga določi, odstrani napako.

25. člen

Ce okrajna volivna komisija ugotovi, da kateri od kandidatov njma zakonitih pogojev za kandidata, zavrne kandidatno listo v treh dneh in obvesti o tem vlagatelja predloga z odločbo. Proti tej odločbi imata vlagatelja predloga pravico pritožbe na glavno volivno komisijo v 24 urah po prejemu odločbe. Pritožba se vloži pri okrajni volivni komisiji, ki jo mora s spisi in poročilom predložiti v 24 urah glavni volivni komisiji. Ta mora izdati odločbo v treh dneh po prejemu pritožbe. Njena odločba je dokončna.

Ce v predlogu ni napak, kakor tudi če se napake odpravijo v danem roku, potrdi okrajna volivna komisija v treh dneh po prejemu predloga oziroma po odpravi napak kandidatno listo z navedbo, kdaj in v katerem vrstnem redu je bila potrjena. Odločbo o tem pošlje vlagateljema predloga in glavni volivni komisiji.

Ce napake v danem roku niso bile odpravljene, zavrne okrajna volivna komisija kandidatno listo v treh dneh po preteku roka. Proti tej odločbi je dopustna pritožba po predpisih prvega odstavka tega člena.

26. člen

Okrajna volivna komisija je dolžna pravočasno razmnožiti objavo potrjenih kandidatnih list, in sicer za vsako kandidatno listo posebej. Objava mora vsebovati:

1. ako je bilo to v predlogu za potrditev kandidatne liste navedeno, naziv politične ali družbene organizacije, ki je kandidatno listo predlagala;

2. okrajni ljudski odbor, za katerega so volitve;

3. naziv volivne enote in navedbo krajevnega (mestnega) ljudskega odbora, v območju katerega se nahaja;

4. priimek in ime, poklic in bivališče kandidatov in njihovih namestnikov za dotično volivno enoto.

Podatkom pod 3. in 4. točko za eno volivno enoto sledijo enakih podatki za nadaljnje volivne enote, za katere so bili na isti listi predlagani in potrjeni kandidati in njihovi namestniki.

Objave kandidatnih list se morajo razlikovati med seboj po barvi papirja,

27. člen

Okrajna volivna komisija mora pravočasno poslati potrebno število razmnoženih izvodov objave potrjenih kandidatnih list tistim krajevnim (mestnim) ljudskim odborom, na katere se nanaša kandidatna lista, zaradi razglasitve in uporabe na volišču.

Ti krajevni (mestni) ljudski odbori morajo najpozneje 8 dni pred dnevom volitev razglasiti objavo potrjenih kandidatnih list na krajevno običajen način in jih razobesiti na primernih mestih v območju vsakega volišča. Najmanj po dva izvoda vsake objave morajo izročiti na dan pred volitvami volivnemu odboru zaradi razobešenja na volišču.

VI. VOLIVNI MATERIAL

28. člen

Glavna volivna komisija mora poskrbeti, da okrajne volivne komisije pravočasno dobijo in pripravijo ves potreben volivni material (skrinjice, glasovnice) in druge potrebščine.

Okrajne volivne komisije skrbijo za hranjenje tega materiala in za to, da krajevni (mestni) ljudski odbori material pravočasno pošljejo volivnim odborom. O poslanem volivnem materialu se mora voditi poseben zapisnik.

Skrinjice morajo biti iz lesa ali iz druge primerne snovi.

Natančne vzorce vsega volivnega materiala določi Izvršilni odbor Istrskega okrožnega ljudskega odbora s posebnimi navodili.

VII. VOLISCA. VOLIVNI ODBORI. GLASOVANJE

29. člen

Vsak volivec sme glasovati samo osebno in samo enkrat.

30. člen

Prepovedano je točenje in kakršnokoli drugo dajanje alkoholnih pijač na dan volitev, na dan pred volitvami in na dan po volitvah. To prepoved razglasijo krajevni (mestni) ljudski odbori tri dni pred volitvami.

31. člen

Krajevni (mestni) ljudski odbori morajo preskrbeti za volišča najprimernejša poslopja in jih primerno urediti. Volišče odredi okrajna volivna komisija.

Vsaka volivna enota mora imeti svoje volišče, lahko pa jih ima več. Ce je v kraju oziroma v mestu več volišč, mora imeti vsako volišče svojo številko.

V bolnišnicah, okrevališčih in podobnih ustanovah, v katerih je nad 25 volivcev, se odredijo posebna volišča. Krajevni (mestni) ljudski odbori objavijo volišča na krajevno običajen način najmanj osem dni pred dnevom volitev z navedbo, kateri volivci bodo glasovali po posameznih voliščih.

32. člen

Okrajna volivna komisija imenuje za vsako volišče volivni odbor, sestavljen iz predsednika in dveh članov. Vsem trem imenuje namestnika.

Odločbo o imenovanju, podpisano od predsednika in enega člana, pošlje okrajna volivna komisija proti potrdilu predsedniku volivnega odbora in krajevnemu (mestnemu) ljudskemu odboru, ki mora obvestiti o imenovanju oba člana volivnega odbora in namestnike.

33. člen

Najpozneje tri dni pred volitvami smeta vlagatelja predloga vsake odobrene kandidatne liste prijaviti okrajni volivni komisiji za vsako volišče volivne enote, v kateri ta kandidatna lista kandidira, po enega zaupnika kandidatne liste in njegovega namestnika.

Predsednik okrajne volivne komisije izda prijavljenim zaupnikom in namestnikom v 48 urah potrdilo s svojim podpisom in sporoči imena zaupnikov in njihovih namestnikov krajevnemu (mestnemu) ljudskemu odboru, v katerih območju so vo-

lišča, za katera so postavljeni. Ta potrdila služijo zaupnikom in njihovim namestnikom kot legitimacija za sodelovanje pri delu volivnega odbora.

34. člen

Krajevni (mestni) ljudski odbor je dolžan skupno z volivnim odborom odrediti v bližini volišča primerno mesto, v katerem zaupniki kandidatnih list javno razobesijo objave kandidatnih list in volivna gesla. To mesto je treba dati zaupnikom na razpolago najpozneje 48 ur pred začetkom volitev.

35. člen

Na dan pred volitvami se ob 3. uri popoldne zberejo vsi člani volivnega odbora ali njihovi namestniki v poslopju, kjer se bo glasovalo, ter prevzemajo od krajevnega (mestnega) ljudskega odbora proti potrdilu skrinjico, število glasovnic, ki ustrezajo številu za to volišče vpisanih volivcev, stalni volivni imenik, tiskovine z objavo kandidatnih list in vse, kar je potrebno za izvedbo volitev. Skrinjico morajo pregledati in se prepričati, če je v redu. Nato predsednik zapečati skrinjico, tako da je odprta skrinjica popolnoma zaprta.

Razen tega pregledajo, ali je prostor, v katerem se bo glasovalo, primerno urejen. V njem mora biti postavljena miza za volivni odbor in zaupnike kandidatnih list in mize, ki so določene za glasovanje. Slednje morajo biti tako pregrajene, da je zajamčena popolna tajnost glasovanja. V volivnem prostoru morajo biti na viden in nedvoumen način razobešene tiskovine z objavo kandidatnih list, ki kandidirajo v dotični volivni enoti. Če volivni prostor ni urejen, kakor je predpisano, mora volivni odbor poskrbeti, da se takoj tako uredi. Temu delu imajo pravico prisostvovati tudi zaupniki kandidatnih list.

36. člen

Ko volivni odbor to izvrši, napravi o svojem delu zapisnik, ki ga podpišejo navzoči. Nato zapre okna, zaklene in zapečati vrata in odredi stražo za poslopje oziroma volišče. Ključ volišča vzame predsednik volivnega odbora.

37. člen

Na dan volitev se ob 7. uri zjutraj zbere volivni odbor v volivnem poslopju, odstrani pečat, odpre volivni prostor, stopi vanj in se prepriča, ali so skrinjica, glasovnice in vse drugo v redu. Nato odpre predsednik ustje skrinjice. O tem delu in ugotovitvah sestavi volivni odbor zapisnik, ki ga podpišejo vsi navzoči.

Nato razglasi predsednik, da se začne glasovanje.

38. člen

Predsednik volivnega odbora skrbi z drugimi člani odbora za vzdrževanje reda in miru v času glasovanja. V primeru potrebe zahteva predsednik pomoč Narodne zaščite, ki je ta dan na volišču pod njegovim vodstvom.

39. člen

Ves čas glasovanja morajo biti navzoči vsi člani volivnega odbora ali njihovi namestniki.

Ako zaupnik kandidatne liste zapusti volišče, se to vpiše v zapisnik, volitve pa se nadaljujejo brez njega.

40. člen

Nihče ne sme priti na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem, razen v primeru, navedenem v 38. členu.

41. člen

V prostor, v katerem se glasuje, vstopajo volivci po vrsti drug za drugim, toda nikdar več, kakor 10 naenkrat.

42. člen

Praviloma glasuje vsak volivec na volišču, v katerega volivnem imeniku je vpisan.

Volivci, ki po razpisu volitev spremenijo svoje bivališče, kakor tudi tisti, ki iz upravičenih razlogov v zvezi z zapo-

slitvijo ali uradnim poslom v zvezi z volivnimi dejanji na dan volitev niso v kraju, v katerem so vpisani v volivni imenik, smejo glasovati v kraju, v katerem so na dan volitev, če predložijo potrdilo, da so vpisani v volivni imenik. To potrdilo jim izda na njihovo zahtevo ljudski odbor kraja (mesta), v katerem so vpisani v volivni imenik; taka potrdila se smejo izdajati od dne razpisa volitev pa ob tretjega dne pred volitvami; pri izdajanju potrdila se v stalnem volivnem imeniku v pripombi označi, da je tej osebi izdano potrdilo o volivni pravici in da bo na dan volitev ta oseba glasovala na drugem kraju. Takemu volivcu odvzame volivni odbor ob glasovanju potrdilo in ga priključi zapisniku o svojem delu, v katerega tudi vpiše, koliko takih volivcev je na tem volišču glasovalo.

Volivec, ki mu je bilo tako potrdilo izdano, sme na svojem volišču glasovati le, ako ob glasovanju potrdilo vrne. To se vpiše v volivni imenik in v zapisnik o delu volivnega odbora.

S potrdili po drugem odstavku glasuje lahko volivec le takrat, če leži ta kraj, kjer je vpisan v volivni imenik in volišče, na katerem hoče glasovati, v območju istega okrajnega ljudskega odbora.

43. člen

Vsak volivec mora na predsednikov poziv glasno povedati svoj priimek in ime ter poklic, v krajih, kjer je več volišč, pa tudi svoje stanovanje. Predsednik ugotovi istovetnost volivca na podlagi osebne izkaznice ali na drug način.

Nato predsednik, kolikor ne postopa po določbah drugega odstavka prejšnjega člena, ugotovi, ali je volivec vpisan v volivni imenik; ako je vpisan, obkroži njegovo zaporedno številko v volivnem imeniku, v znamenje, da je vpisan glasoval. Obenem vpiše tisti, ki vodi seznam glasujočih, po zaporedni številki priimek in ime glasovalca ter številko, pod katero je vpisan v volivni imenik.

44. člen

Nato razloži predsednik ali drug član volivnega odbora volivcu način glasovanja, mu izroči glasovnico in svinčnik ter ga napoti na mesto, kjer se glasuje.

Predsednik ali eden izmed članov volivnega odbora, pojasni pred glasovanjem vsakemu volivcu, kateri kandidatni listi ustrezajo znaki na glasovnicah. Vsak zaupnik kandidatne liste ali njegov namestnik ima pravico volivcu povedati, kateri politični ali družbeni organizaciji pripada kaka kandidatna lista in kateri je njen znak.

Na volišču je prepovedana vsaka agitacija za določeno kandidatno listo.

45. člen

Glasuje se takole:

Ko volivec prejme glasovnico, pristopi sam k eni izmed miz, ki so določene za glasovanje, ter občrta ali prečrta, ali kakorkoli označi tiskani znak tiste kandidatne liste, za katero želi glasovati. Razen tega lahko vpiše v prostor na glasovnici, ki je za to določen, priimek ali številko tistega kandidata iste kandidatne liste, kateremu želi oddati preferenčni glas.

Potem, ko je volivec postopal po prvem odstavku, prepogne glasovnico, jo zalepi, se vrne k mizi volivnega odbora ter izroči glasovnico predsedniku. Predsednik ugotovi, ali je glasovnica zalepljena, ter jo vrže v skrinjico. Če glasovnica ni zalepljena, pozove predsednik volivca, naj se vrne k glasovalni mizi in glasovnico zalepi.

46. člen

Volivec, ki zaradi kake telesne hibe ali iz drugega upravičenega razloga ne more glasovati na način, ki je predpisan v prejšnjem členu, ima pravico pripeljati s seboj osebo, ki odda glas namesto njega. O tem izda volivni odbor odločbo in jo vpiše v zapisnik.

47. člen

Ko volivec konča glasovanje, se mora odstraniti z volišča. Za volišče se šteje poslopje, v katerem se glasuje, in njegovo dvorišče.

48. člen

Volivni odbor ne sme odredi glasovanja osebi, ki je vpisana v stalni volivni imenik. Morebitni ugovori ali pripombe članov odbora ali zaupnikov se vpišejo v zapisnik.

Ce hoče glasovati volivec, za katerega je zabeleženo, da je že glasoval, odredi predsednik volivnega odbora, da se njegov priimek in ime, poklic in bivališče vpišejo v zapisnik, a mu ne pusti glasovati.

49. člen

Glasovanje traja nepretrgoma ves dan do 7 ure zvečer. Samo v primeru nereda ali višje sile se sme s privolitvijo večine volivnega odbora glasovanje prekiniti za čas, da se vzpostavi red. Vzrok za prekinitev in trajanje prekinitve glasovanja se vpišeta v zapisnik.

Ob 7. uri zvečer se dvorišče ali poslopje, ako dvorišča ni, zapre in se nihče ne sme več pustiti na dvorišče. Volivcem pa, ki so tedaj še v posloppju ali na dvorišču volišča, se dovoli glasovanje. Ako se je moralo glasovanje zaradi nereda prekiniti za več kakor eno uro, se glasovanje za toliko časa podaljša.

50. člen

O poteku glasovanja se piše zapisnik, v katerega se vpišejo vsi važni dogodki. Vsak član odbora in vsak zaupnik kandidatne liste sme dajati na zapisnik svoja posebna mnenja in staviti svoje pripombe. Vsi člani odbora morajo zapisnik podpisati. Zapisnik podpišejo tudi zaupniki kandidatnih list. Če bi ti zapisnika ne podpisali, velja zapisnik tudi brez njihovih podpisov.

VIII. UGOTAVLJANJE VOLIVNIH REZULTATOV NA VOLIŠCIH

51. člen

Ko se glasovanje konča, prešteje volivni odbor neporabljene glasovnice in jih shrani v poseben oмот, ki ga zapečati.

52. člen

Nato volivni odbor po volivnem imeniku in po seznamu tistih, ki so glasovali, ugotovi skupno število oddanih glasov. Ko je to ugotovljeno, odpre volivni odbor skrinjico in postopa na ta način:

En član volivnega odbora vleče glasovnice posamič iz skrinjice, jih odpira ter izročā predsedniku, ki javlja na glas, kateri kandidatni listi, kakor tudi, katerim kandidatom je bil oddan glas oziroma preferenčni glas, ga zabeleži ter javlja število, ki ga med štetjem dosega jo posamezne kandidatne liste oziroma kandidati. Pri tem postopa tako, da ima vsak član volivnega odbora, kakor tudi vsak zaupnik kandidatne liste vpogled v pravilnost oddanega glasu. Pregledane glasovnice se zlagajo v posamezne kupe, ki odgovarjajo ustreznim kandidatnim listam. Neveljavne glasovnice se zlagajo posebej. Glasovnice, ki se razlikujejo od predpisanih, so neveljavne.

Neveljavni so tisti glasovi, ki so dvoumni, bodisi, da glasovnice volivec sploh ni izpolnil, bodisi, da jo je izpolnil napačno (n. pr. če je občrtal znake več kandidatnih list).

Ce volivec ni občrtal ali prečrtal ali drugače označil nobenega znaka kandidatne liste, a je vpisal preferenčni glas za kandidata določene kandidatne liste, se smatra, da je glasoval za to listo. Dvoumnost preferenčnega glasu ne vpliva na veljavnost glasu za določeno kandidatno listo, če je glas sam po sebi pravilen.

Ce oddani preferenčni glasovi presegajo število odbornikov, ki se volijo v dotični volivni enoti, veljajo le prvoznačeni, ki ustrezajo temu številu.

Preferenčni glas, oddan za kandidata liste, ki je različna od tiste, za katero je volivec glasoval, je neveljaven.

Ce vloži kak član volivnega odbora ali zaupnik kandidatne liste glede posamezne glasovnice ugovor, se to na kratko označi na hrbtni strani glasovnice in zabeleži v zapisniku.

Ko je štetje končano, se vpiše v zapisnik z besedami število glasov, ki so jih prejele posamezne kandidatne liste, število preferenčnih glasov posameznih kandidatov ter število neveljavnih glasovnic. Zapisnik podpišejo vsi člani odbora in navzoči

zaupniki kandidatnih list. Posebna mnenja in pripombe o delu odbora se tudi tukaj dovoljene.

Nato razglasi predsednik volivnega odbora javno pred volivnim posloppjem, koliko glasov je dobila vsaka kandidatna lista, kakor tudi, koliko je bilo preferenčnih glasov za posamezne kandidate.

53. člen

Zapisnik s priključenimi potrdili po 42. členu, volivni imenik, seznam glasovalcev in glasovnice, razporejene po drugem odstavku prejšnjega člana, spravi volivni odbor v posebni oмот, katerega zapečati in naslovi na okrajno volivno komisijo. Omot z volivnimi spisi in glasovnicami pusti v volivnem prostoru in odide. Volivni prostor zaklene in zapečati na enak način, kakor prejšnji dan ter odredi stražo. Ključ volivnega prostora pa shrani predsednik.

Straža ne sme to noč nikogar in pod nobenim pogojem pustiti v sobo.

54. člen

Naslednji dan po končanem glasovanju se zberejo ob 7. uri zjutraj vsi člani volivnega odbora pred vrati volivnega prostora, ga odprejo in vstopijo. Prepričajo se, ali je vse v redu in tako, kakor so prejšnji dan pustili in ugotovijo to v zapisniku. Nato vrnejo volivni material, razen glasovnic, ljudskemu odboru, ki jim vrne potrdilo. Na to vzame predsednik omot z volivnimi spisi in glasovnicami in ga osebno odnese okrajni volivni komisiji. Predsednika lahko spremljajo tudi zaupniki kandidatnih list ali njihovi namestniki.

55. člen

Ako volivni odbor soglasno sklene in v to privolijo vsi navzoči zaupniki kandidatnih list, sme predsednik volivnega odbora, ko je bil ta sklep vpisan v zapisnik, vzeti omot z vsemi volivnimi spisi in glasovnicami takoj po končanem glasovanju in po preštetju glasov s seboj, da ga osebno odda okrajni volivni komisiji. V tem primeru odpade postopek, predpisan v 53. in 54. členu, in volivni odbor vrne takoj ostali volivni material ljudskemu odboru.

56. člen

Ako se na dan volitev na enem ali več voliščih glasovanje iz posebnih vzrokov ni moglo končati, odredi okrajna volivna komisija, kakor hitro to izve, da se na teh voliščih glasovanje opravi naslednjo nedeljo ter obvesti o tem glavno volivno komisijo. Krajevni (mestni) ljudski odbor mora pravočasno objaviti, kdaj in kje bo naknadno glasovanje.

IX. UGOTAVLJANJE VOLIVNIH REZULTATOV PO OKRAJNIH VOLIVNIH KOMISIJAH

57. člen

Dan po volitvah se sestane ob 8. uri zjutraj okrajna volivna komisija zaradi prevzemanja volivnih spisov in glasovnic ter ugotavljanja volivnih rezultatov. Prinašalcem volivnih spisov in glasovnic mora potrditi prejem spisov in glasovnic.

Pri delu okrajne volivne komisije je lahko navzoč po en zaupnik kandidatne liste v času, ko se ugotavljajo volivni rezultati, kakor tudi pri razglasitvi teh rezultatov.

58. člen

Okrajna volivna komisija ugotovi po prejetih volivnih spisih, potem, ko je odločila o ugovorih po sedmem odstavku 52. člana, koliko volivcev je glasovalo v vsaki volivni enoti in koliko je v vsaki enoti dobila glasov posamezna kandidatna lista, kakor tudi koliko preferenčnih glasov imajo posamezni kandidati posameznih kandidatnih list.

Ako se pri tem ugotovi razlika med številom oddanih glasov po seznamu glasovalcev in število glasov po glasovnicah, velja rezultat po glasovnicah.

Končno ugotovi okrajna volivna komisija skupno število glasov, ki ga je dobila vsaka kandidatna lista v vseh volivnih enotah okraja.

59. člen

V posamezni volivni enoti je izvoljena tista kandidatna lista, ki je dobila v njej največ glasov (relativna večina).

Na kandidatni listi, ki je bila izvoljena v posamezni volivni enoti, je izvoljen tisti kandidat, oziroma so izvoljeni tisti kandidati, ki so kandidirali za dotično volivno enoto. Če je bilo v volivni enoti, v kateri je bila izvoljena določena kandidatna lista, na tej listi več kandidatov, kot je treba izvoliti odbornikov, je izvoljen kandidat oziroma so izvoljeni kandidati po vrstnem redu, kakor so na kandidatni listi. Če so bili v tem primeru oddani preferenčni glasovi za posamezne kandidate, je izvoljen tisti kandidat oziroma so izvoljeni tisti kandidati, ki so dobili največ preferenčnih glasov; če je dobilo dvoje ali več kandidatov enako število preferenčnih glasov, odloča vrstni red kandidatov na kandidatni listi.

60. člen

Če je dvoje ali več kandidatnih list dobilo v kaki volivni enoti enako število glasov, odredi okrajna volivna komisija za prihodnjo nedeljo ponovno volitve v tej volivni enoti in obvesti o tem glavno volivno komisijo.

61. člen

Ako je bilo v okraju dvoje ali več kandidatnih list, ugotovi volivna komisija, ali je dobila vsaka kandidatna lista v vsem okraju skupno sorazmerno število mandatov. To se zgodi tako, da deli okrajna volivna komisija skupno število glasov, katere je dobila vsaka kandidatna lista v okraju, s skupnim številom odbornikov, ki so bili po 59. čl. tega odloka izvoljeni na tej listi. Nato vzame količnik tiste kandidatne liste, ki je najmanjši, ter deli z njim skupno število glasov vsake druge kandidatne liste. Na ta način ugotovi, koliko odbornikov naj bi dobila vsaka kandidatna lista po tem količniku.

Kandidatnim listam, ki niso dobile sorazmernega števila mandatov, dodeli komisija še manjkajoče število dopolnilnih mandatov. Ti dopolnilni mandati se dodelijo tistim kandidatom, ki so dosegli na posamezni kandidatni listi največje število glasov, a niso že izvoljeni v svoji volivni enoti; ako bi dvoje ali več kandidatov imelo enako število glasov, odloča višje število preferenčnih glasov; če je tudi število preferenčnih glasov enako, kakor tudi v primeru, če med takimi kandidati nihče ni dobil preferenčnih glasov, odloča vrstni red, v katerem so ti kandidati vpisani na okrajni kandidatni listi svoje stranke.

62. člen

Okrajna volivna komisija izda izvoljenim ljudskim odbornikom potrdilo o izvolitvi. Potrdilo podpišeta predsednik in tajnik. Potrdila se izročijo izvoljenim odbornikom neposredno ali pa po okrajnem izvršilnem odboru.

Obrazec potrdila predpiše Izvršilni odbor Istrskega okrajnega ljudskega odbora.

63. člen

Če ugotovi okrajna volivna komisija, da so bile na kakem volišču take nepravilnosti, ki utegnejo vplivati na pravilnost volivnih rezultatov, razveljavi volitve na takem volišču in odredi nove volitve za prihodnjo nedeljo.

Isto pravico ima glavna volivna komisija, če ugotovi take nepravilnosti pri reševanju pritožb ali pri pregledu volivnih spiskov.

64. člen

O svojem delu vodi okrajna volivna komisija zapisnik.

V zapisniku se zlasti navede, koliko je bilo vseh kandidatnih list v okraju, katere osebe so bile na vsaki posamezni listi kandidati ali namestniki, koliko glasov je dobila vsaka lista v volivni enoti in skupno v okraju, koliko preferenčnih glasov so dobili posamezni kandidati vsake kandidatne liste ter končno, kateri kandidati ter s katere liste so proglašeni za ljudske odbornike, in to posebej na podlagi dosežene relativne večine v volivni enoti ter posebej na podlagi dodelitve mandatov v okraju po količniku.

Zapisnik podpišejo vsi člani komisije. Vsak član ima pravico

dati na zapisnik svoje osebno mnenje in staviti pripombe. To velja tudi za zaupnike kandidatnih list.

Po končanem delu razglasi okrajna volivna komisija na oglasni deski okrajnega ljudskega odbora, koliko je vsaka kandidatna lista dobila glasov, kakor tudi kateri kandidati so ob upoštevanju preferenčnih glasov proglašeni za ljudske odbornike na podlagi dosežene relativne večine v volivni enoti in na podlagi delitve mandatov po količniku.

Volivne rezultate sporoči okrajna volivna komisija pristojnim krajevnim (mestnim) ljudskim odborom z naročilom, da jih objavijo na krajevno običajen način.

65. člen

Proti ugotovitvam okrajne volivne komisije o volivnih rezultatih se lahko pritožijo predlagatelji kandidatnih list in kandidati. Pritožbe se vložijo v treh dneh po objavi pri okrajni volivni komisiji, ki jih mora predložiti s spisi in poročilom glavni volivni komisiji v 24 urah po prejemu. Glavna volivna komisija mora rešiti pritožbo v treh dneh po prejemu.

Okrajna volivna komisija izroči vse volivne spise s svojim poročilom okrajnemu ljudskemu odboru zaradi verifikacije mandatov izvoljenih odbornikov in zaradi nadaljnega hranjenja spisov.

Vsaka politična in družbena organizacija, kakor tudi vsaka oseba, ki je pristojna v Istrsko okrožje, lahko vloži pritožbo na novo izvoljeni okrajni ljudski odbor zaradi nepravilnosti, ki so se zgodile med volivnim postopkom, kakor tudi zaradi nepravilne odločbe volivne komisije. Okrajni ljudski odbor rešuje vse pritožbe ob verifikaciji mandatov izvoljenih odbornikov.

X. ODPOKLIC ODBORNIKOV LJUDSKIH ODBOROV

66. člen

Volivci lahko odpokličejo posamezne odbornike okrajnega ljudskega odbora, ki so bili izvoljeni z večino glasov in ne po količniku, pred potekom dobe, za katero so bili izvoljeni, ob pogojih tega odloka in na način, ki ga bo določil poseben odlok. Odbornika lahko odpokličejo samo volivci volivne enote, v kateri je bil odbornik izvoljen. Za veljavnost odpoklica je potrebno, da glasuje za odpoklic najmanj polovica volivcev volivne enote, za katero naj se izvrši odpoklic.

XI. PRVO ZASEDANJE OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA

67. člen

Takoj po objavi volivnih rezultatov skliče organ, ki je razpisal volitve, novo izvoljeni okrajni ljudski odbor na prvo zasedanje, ki mora biti najkasneje osmi dan po volitvah.

Prvo zasedanje otvori po letih najstarejši navzoči ljudski odbornik in vodi njegovo delo do izvolitve delovnega predsedstva.

Do izvolitve delovnega predsedstva vodi zapisnik odbornik, ki ga izbere izmed sebe okrajni ljudski odbor na predlog začasnega predsednika.

68. člen

Nato izvoli okrajni ljudski odbor verifikacijski odbor treh do petih članov, ki izberejo izmed sebe predsednika in tajnika.

Ljudski odborniki predložijo verifikacijskemu odboru potrdila o svoji izvolitvi. Po predložitvi potrdila pozove začasni predsednik verifikacijski odbor, da najkasneje v 48 urah pregleda odborniška potrdila, volivne spise, kakor tudi morebitne pritožbe in opozorila ter da o tem poroči.

69. člen

Verifikacijski odbor predloži začasnemu predsedniku svoje poročilo, nakar se prekinjeno zasedanje nadaljuje.

Poročilo verifikacijskega odbora prečita tajnik.

Okrajni ljudski odbor nato potrdi ali razveljavi izvolitev odbornikov. Kolikor bi obstajala sporna vprašanja, se sklepanje odloži zaradi poizvedb, ki jih mora verifikacijski odbor izvršiti najkasneje v treh dneh. O takih mandatih sklepa okrajni ljudski odbor na svoji prvi naslednji seji.

70. člen

Ce se mandat ljudskega odbornika razveljavi zaradi tega, ker ne izpolnjuje pogojev za izvolitev, se pokliče na njegovo mesto njegov namestnik. Če tudi ta nima pogojev za izvolitev, ali če se razveljavi mandat odbornika zaradi nepravilnosti volitev, se izvedejo ponovne volitve. Ponovne volitve razpiše okrajni izvršilni odbor. Ljudski odbornik, čigar mandat verifikacijski odbor izpodbija, nima glasovalne pravice vse dotlej, dokler njegova izvolitev ni potrjena.

Odborniki, ki na prvem zasedanju niso predložili potrdil o izvolitvi, jih morajo predložiti na naslednjem zasedanju.

71. člen

Ljudski odborniki, ki so bili izvoljeni v dveh volivnih enotah, izjavijo takoj po verifikaciji mandatov, v kateri volivni enoti hočejo obdržati mandat. Za volivno enoto, v kateri ne obdržijo mandata, se pokličejo na njihovo mesto namestniki.

XII. KAZENSKE DOLOCBE

72. člen

Zaradi prekršitve tega odloka se kaznuje:

- 1) kdor na kakršenkoli način prepreči komu drugemu izvajati volivno pravico ali izvršiti dolžnost, določeno po tem odloku;
- 2) kdor s silo ali grožnjo prisili volivca, da glasuje ali ne glasuje za kako kandidatno listo ali kandidata ali da podpiše predlog za potrditev kake kandidatne liste ali da ga ne podpiše;
- 3) kdor vpliva s podkupovanjem na volivca v smislu, navedenem v prejšnji točki;
- 4) član volivnega odbora, ki z zlorabo svojega položaja izvaja pritisk ali na kakršenkoli način vpliva na svobodo volivca glede uporabe njegove volivne pravice;
- 5) volivec, ki glasuje, ali skuša glasovati več kakor enkrat;
- 6) kdor razen primera iz 46. člena glasuje ali poskusi glasovati mesto drugega ali pod tujim imenom;
- 7) kdor na kakršenkoli način prekrši tajnost glasovanja;
- 8) kdor fizično napade volivni odbor ali volivno komisijo ali katerega od članov ali kakega zaupnika kandidatne liste ali na kak drug način ovira delo volivnega odbora ali volivne komisije;
- 9) kdor pride na volišče z orožjem ali nevarnim orodjem razen v primeru iz 38. člena;
- 10) kdor namenoma poškoduje, uniči ali odnese kakršnokoli listino o volitvah ali kakršenkoli predmet, ki služi za volitve ali spremeni število glasov z dodajanjem, odzemanjem ali kako drugače;

11) stražar, ki je določen za straženje volivnega poslopja oziroma volivnih prostorov, ako dopusti, da stori kdo katero izmed dejanj, navedenih v prejšnji točki;

12) kdor brez pooblastila predružači predlog za potrditev kandidatne liste, ki so jo predlagatelji že podpisali;

13) člani volivnega odbora, ki dopustijo, da glasuje nekdo, ki ni vpisan v volivnem imeniku ali nekdo, ki je že glasoval, ali da glasuje nekdo na tuje ime;

14) člani volivnega odbora, ki brez upravičenega razloga skrajšajo ali podaljšajo čas za glasovanje ali brez upravičenega razloga menjajo volišče, ki je bilo že odrejeno in objavljeno

15) člani volivnega odbora, katerim je bilo sporočeno, da so odrejeni za to dolžnost, pa ne pridejo ob določenem času na določena mesta, da bi izvršili svoje naloge, ter ne morejo opravičiti svojega izostanka ali brez upravičenega razloga zaupajo svoja mesta ali odrečejo podpis na zapisniku o volivnem delu;

16) kdor namenoma nepravilno piše volivni zapisnik ali v njem kaj popravi ali vanj vstavi, ko je že podpisan;

17) kdor brez poziva predsednika volivnega odbora ukaže pripeljati ali brez kakega ukaza pripelje na volišče oboroženo silo;

18) oblastveni organ, ki pokliče koga na odgovornost zaradi glasovanja po tem odloku ali od njega zahteva, naj pove, za koga je glasoval;

19) kdor zagreši kako drugo zlonamerno kršitev predpisov tega odloka, kolikor se zanj ne kaznuje po naslednjem členu.

Za dejanja navedena v tem členu, se kaznuje storilec po teži dejanja:

- 1) z denarno kaznijo do 20.000.— din;
- 2) z odvzemu prostosti.

Poleg kazni odvzema prostosti se lahko obenem izreče tudi kazen izgube političnih in posameznih državljskih pravic,

73. člen

Z denarno kaznijo do 5.000 din ali s prisilnim delom brez odvzema prostosti do šestih mesecev se kaznuje:

1) kdor se pri glasovanju nedostojno vede in kdor potem, ko se je ugotovilo, da ni vpisan v stalni volivni imenik, na opomin predsednika volivnega odbora noče oditi iz poslopja, v katerem se glasuje;

2) kdor razžali volivni odbor ali kakega njegovega člana;

3) kdor proti predpisu 30. člena odloka toči ali na kak drug način daje alkoholne pijače.

74. člen

Ako predpisuje za dejanja iz prejšnjih dveh členov kak drug zakoniti predpis strožje kazni, se storilec kaznuje po strožjem predpisu.

75. člen

Za kazenski postopek so pristojna okrajna ljudska sodišča. Postopek se uvede na zahtevo javnega tožilca ali na prijavo katere koli osebe, politične ali družbene organizacije.

76. člen

Volivni odbor mora kazniva dejanja, ki jih ugotovi pri svojem uradnem poslovanju, vpisati v zapisnik o svojem delu in izpisek iz zapisnika poslati javnemu tožilcu.

XIII. KONCNE DOLOCBE

77. člen

Vse listine, predlogi za potrditev kandidatnih list, pritožbe in druge vloge, kakor vsi posli pred ljudskimi sodišči, ki so v zvezi s tem odlokom, so prosti vseh javnih pristojbin.

78. člen

Izvršilni odbor Istrskega okroznega ljudskega odbora je pooblaščen, da izda navodila za uporabo tega odloka.

79. člen

Ta odlok velja od dneva objave v Uradnem listu.

Koper, 26. februarja 1950.

Tajnik:
Kastelic Henrik s. r.

Predsednik:
Abram Mario s. r.